

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálíka a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Gabriely Šimonovej na neverejnom zasadnutí konanom 17. júla 2014 v Bratislave v konaní o európskom zatýkacom rozkaze o sťažnosti vyžiadanej osoby **I. B.** proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 04. júla 2014, sp. zn. 1Ntc 10/2014, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e a**

I. B., nar. X., trvale bytom K. X., okres M., prechodne bytom M. X., občan Slovenskej republiky, t. č. v predbežnej väzbe v Ústave na výkon väzby Bratislava

s a p r e p ú š ť a i h n e d ' n a s l o b o d u .

O d ô v o d n e n i e

Sudkyňa Krajského súdu v Bratislave uznesením zo 04. júla 2014, sp. zn. 1Ntc 10/2014, podľa § 15 ods. 2 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EZR“) vzala na základe európskeho zatýkacieho rozkazu (ďalej len „EZR“) vydaného prokuratúrou v Breda, Holandsko z 23. júna 2014, sp. zn. 193313003, vyžiadajú osobu I. B. do predbežnej väzby s tým, že táto mu začala plynúť 03. júla 2014 o 08.00 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby Bratislava.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil I. B. hneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú následne prostredníctvom svojho obhajcu i bližšie písomne zdôvodnil.

V písomnom odôvodnení podanej sťažnosti bolo poukázané v prvom rade na tú skutočnosť, že vydaný EZR tak, ako bol prezentovaný na formuláre typu A, je nezmyselný, nevykonateľný a nemal byť slovenskou stranou vôbec akceptovaný ako podklad k akémukoľvek zásahu do osobnej slobody občana Slovenskej republiky. Osoba, ktorej sa zadržanie ako vyžiadanej osoby malo týkať nebola vôbec identifikovaná a personifikovaná, keďže podľa EZR je vyžiadanou osobou I. B., bytom B. X./X., X. B. X., Slovakia, občan Československej republiky. On nikdy v Českej republike nežil a nie je ani občanom vyše 20 rokov neexistujúceho štátu. Ulica B. v B. pritom skutočne existuje a len v tomto meste je evidovaných podľa internetu 38 občanov tohto mena.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že pracuje ako kuchár v B. (teda nemohol byť pri svojich schopnostiach a inteligencii správcom konkurznej podstaty spoločnosti a spôsobiť tak škodu 1 800 000 eur) a nikdy v živote nebol v Holandsku, čo môže vysvetliť jednoduchou cestou tiež holandskému prokurátorovi. Má za to, že slovenská strana mala žiadať orgán, ktorý EZR vydal o bližšiu špecifikáciu osoby a až následne konať. Vec je možné tiež vyriešiť formou zaslania jeho fotografie za účelom porovnania s osobou hľadaného, ktorého by mal riaditeľ spoločnosti podávajúci trestné oznámenie osobne poznať. Toto sa ale dá realizovať pri splnení základných práv občana normálnou procesnou cestou bez obmedzenia jeho osobnej slobody.

Spolu s odôvodnením sťažnosti boli predložené i rozhodnutia českej strany o tom, že s jemu odcudzenými osobnými dokladmi sa manipulovalo a v Českej republike dokonca vznikla spoločnosť, o ktorej nemal vedomosť a o ktorej likvidáciu musel žiadať prostredníctvom medzinárodnej pomoci.

Na záver - tiež s odkazom na existujúcu judikatúru či už Ústavného súdu Slovenskej republiky alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, týkajúcu sa obmedzenia osobnej slobody - preto I. B. žiadal, aby bolo jeho sťažnosti vyhovené a bol z predbežnej väzby prepustený na slobodu.

Spisový materiál v posudzovanej veci bol prostredníctvom Krajského súdu v Bratislave 14. júla 2014 predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky za účelom rozhodnutia o podanej sťažnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne zistiac, že sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote, v súlade s § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako i konanie tomuto výroku predchádzajúce, pričom dospel k takému záveru, že predmetná sťažnosť je **dôvodná**.

Z formuláru typu A vyplýva, že 23. júna 2014 bol pod sp. zn. 193313003, prokuratúrou v Breda, Holandsko vydaný EZR na štátneho príslušníka Československa I. B., nar. X. v M., posledne bytom B. X./X., X. B. X., Slovakia, za účelom jeho vydania na trestné stíhanie pre trestný čin sprenevery podľa § 321, podvodu a podvodného konania podľa § 326, § 326a, konkurzného podvodu podľa § 340, § 341, § 343 holandského trestného zákona, za ktoré mu hrozí trest odňatia slobody až na 6 rokov a ktorých sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

dňa 28. júna 2011 spoločnosť O. bola vyhlásená do konkurzu súdom v Middelburgu. Dňa 23. augusta 2011 riaditeľ v tejto veci podal sťažnosť na políciu v súvislosti s konkurzným podvodom. Krátko pred konkurzom, tovar aj časť peňazí bola uliata z konkurznej podstaty spoločnosti, za účelom jej zákonného použitia a snahy zakryť skutočný zostatok konkurznej podstaty počas konkurzu. Zodpovední správcovia spreneverili konkurznú podstatu pre vlastnú potrebu. Navyše objednali tovar u iných spoločností a vierohodnosť spoločnosti bola v niektorých prípadoch prezentovaná tak, že sú schopní tovar vyplatiť, za účelom jeho získania. Zodpovedná osoba pre spoločnosť O. vedela, alebo mala vedieť, že nie sú schopní plniť si svoje finančné záväzky za objednávky, ktoré si v poškodených spoločnostiach objednali podvodným konaním. Týmto podvodným konaním bol získaný tovar v hodnote 1 800 000 eur. I. B. bol jediným podielnikom a likvidátorom uvedenej spoločnosti.

I. B. bol zadržaný 03. júla 2014 o 08.00 hod. príslušníkmi PZ v Moste pri Bratislave a ešte toho istého dňa o 14.25 hod. podala prokurátorka Krajskej prokuratúry v Bratislave pod sp. zn. 2 KPt 103/14/100, na Krajský súd v Bratislave návrh na jeho vzatie do predbežnej väzby v zmysle § 15 ods. 2 zákona o EZR. Tento sudkyňa daného súdu preskúmala, a po predchádzajúcom výsluchu zadržaného (vykonaný v prítomnosti ním zvoleného obhajcu a prokurátorky) dospela k záveru, že je treba ho považovať v plnom rozsahu za dôvodný.

Pokiaľ ide o spomínaný výsluch zadržaného I. B., tu sa menovaný vyjadril v tom smere, že si nie je vedomý toho, že by sa dopustil nejakej trestnej činnosti v Holandsku a nevie teda, prečo by mal byť vzatý do predbežnej väzby. V predmetnom štáte nie že v rokoch 2011 až 2013 nepracoval, ale ani tam v živote nebol. Je zamestnaný ako kuchár v Š. T. a má aj riadne bydlisko. Záverom ešte dodal, že asi v roku 1999 mu boli odcudzené doklady, a to preukaz totožnosti, vodičský preukaz a pas, čo aj hlásil na polícii v Trnave.

Podľa § 13 ods. 1 zákona o EZR *príslušníci Policajného zboru zadržia osobu, ktorej prítomnosť bola zistená na území Slovenskej republiky a na ktorú bol vydaný európsky zatýkací rozkaz alebo vyhotovený záznam podľa § 3 písm. l/ a jej zadržaniu nebráni prekážka podľa § 12. Príslušníci Policajného zboru oboznámia zadržanú osobu s dôvodmi jej zadržania a poučia ju o práve zvoliť si obhajcu a o práve na tlmočníka. O zadržaní osoby informujú bezodkladne prokurátora príslušného podľa § 11 ods. 1. Prokurátor o zadržaní vyžiadanej osoby na území Slovenskej republiky informuje bezodkladne justičný orgán štátu pôvodu.*

Podľa § 13 ods. 2 zákona o EZR *ak prokurátor do 48 hodín od zadržania neprepustí zadržanú osobu, podá v tejto lehote súdu návrh na jej vzatie do predbežnej alebo vydávacej väzby, ku ktorému pripojí európsky zatýkací rozkaz, alebo ak ten nie je k dispozícii, záznam; záznam má do doručenia európskeho zatýkacieho rozkazu rovnaké účinky ako európsky zatýkací rozkaz. Ak prokurátor osobu prepustí, informuje o tom útvar SIRENE; ak tento útvar nie je príslušný konať, postúpi informáciu útvaru INTERPOL.*

Podľa § 11 ods. 1, veta pred bodkočiarkou zákona o EZR *na začatie konania o európskom zatýkacom rozkaze je príslušná krajská prokuratúra, v ktorej obvode bola vyžiadaná osoba zadržaná alebo jej bola inak obmedzená osobná sloboda.*

Podľa § 15 ods. 1 zákona o EZR (znenie účinné od 1. decembra 2012) účelom predbežnej väzby je zabezpečiť prítomnosť zadržanej osoby na území Slovenskej republiky tak, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze, pokiaľ orgán štátu pôvodu, ktorý má záujem na jej vydaní, nepredloží originál európskeho zatýkacieho rozkazu s prekladom do štátneho jazyka, ak sa preklad vyžaduje.

Podľa § 15 ods. 2 zákona o EZR (znenie účinné od 1. decembra 2012) *sudca krajského*

súdu je povinný do 48 hodín od prevzatia zadržanej osoby a od doručenia návrhu prokurátora na vzatie do predbežnej väzby túto osobu vypočúť a rozhodnúť o jej vzatí do predbežnej väzby alebo ju prepustiť na slobodu. Dôvodmi väzby podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní nie je pritom viazaný. Ak sudca rozhodne, že sa zadržaná osoba ponecháva na slobode, súčasne môže rozhodnúť o uložení primeraných opatrení alebo obmedzení na zabránenie, aby nedošlo k zmareniu účelu tohto konania podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní, ktorý sa použije primerane. Ak v čase rozhodovania o predbežnej väzbe nie je k dispozícii európsky zatýkací rozkaz, sudca krajského súdu rozhoduje na návrh prokurátora, ku ktorému je pripojený záznam podľa § 3 písm. l/.

Podľa § 15 ods. 3 zákona o EZR na konanie podľa odseku 1 je príslušný krajský súd, ktorému prokurátor príslušný podľa § 11 predložil návrh na rozhodnutie o predbežnej väzbe.

Podľa § 14 ods. 1 zákona o EZR v konaní o európskom zatýkacom rozkaze musí mať vyžiadaná osoba obhajcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal predložený spisový materiál a predovšetkým s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia dospel k takému názoru, že napadnuté uznesenie nemožno považovať za správne a v súlade so zákonom, keďže u zadržaného I. B. **neboli zistené (preukázané) žiadne materiálne podmienky** pre vydanie rozhodnutia o jeho vzatí do predbežnej väzby,

Ako vyplýva z uznesenia najvyššieho súdu z 29. mája 2013, sp. zn. 6 Tost 17/2013, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 93/2014, **rozhodnutie o vzatí zadržanej (vyžiadanej) osoby do predbežnej väzby je v zmysle § 15 ods. 1, ods. 2 zákona o EZR v znení zákona č. 344/2012 Z.z. účinného od 1. decembra 2012 rozhodnutím fakultatívnym, ktoré okrem splnenia formálnych podmienok vyžaduje aj zistenie existencie takých okolností (materiálna podmienka), z ktorých vyplýva obava zo zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze v prípade, ak by sa toto viedlo voči vyžiadanej osobe na slobode.**

Okolnosti odôvodňujúce hrozbu zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze sú vecou individuálneho posúdenia zo strany konajúcich orgánov vzhľadom na jednotlivé okolnosti prípadu, ako aj na osobné pomery vyžiadanej osoby a môžu byť

zistené nielen v rámci výsluchu vyžiadanej osoby, ale môžu vyplývať už z obsahu samotného predloženého spisového materiálu.

Pokiaľ ide potom o posudzovaný prípad, tak tu ani v návrhu prokurátorky na vzatie zadržaného I. B. do väzby a ani v odôvodnení napadnutého uznesenia odkaz na žiadne takéto konkrétne okolnosti, opodstatňujúce obavu zo zmarenia účelu konanie o EZR v prípade, že by sa toto viedlo nevázobne, nenájdeme. Len všeobecná citácia zákonných ustanovení, formálne konštatovanie splnenia všetkých zákonných podmienok pre postup podľa § 15 ods. 2 zákona o EZR a poukaz na holandským justičným orgánom vydaný EZR, sú v tomto smere jednoznačne nepostačujúce.

Za daného stavu, keď navyše žiadne také relevantné okolnosti, ktoré by odôvodňovali vzatie zadržaného I. B. do predbežnej väzby nevyplývajú ani z obsahu predloženého spisového materiálu (z tohto je akurát zrejmé, že I. B. je riadne zamestnaný, má riadne trvalé i prechodné bydlisko a v blízkej budúcnosti očakáva narodenie dieťaťa), nemohol preto najvyšší súd inak, ako napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zrušiť a vyššie menovaného prepustiť z väzby na slobodu.

Ako významné treba potom v tejto súvislosti hodnotiť i výhrady sťažovateľa, smerujúce k nezrovnalostiam ohľadne identifikácie osoby vyžiadanej zo strany štátu pôvodu, ktoré bude potrebné v rámci ďalšieho konania odstrániť. Bude pritom úlohou príslušnej prokuratúry vykonávajúcej predbežné vyšetrovanie urobiť v tomto smere náležité kroky, a to napr. formou požiadania o doplňujúce informácie, za účelom vylúčenia rizika zámény osoby vyžiadanej s osobou zadržaného. K tomu treba ale zároveň dodať, že - tak ako to správne poznamenal už aj krajský súd - akékoľvek popieranie spáchania skutkov, pre ktoré sa vedie v Holandsku voči vyžiadanej osobe trestné stíhanie, je z pohľadu daného rozhodovania irelevantné, nakoľko súdom Slovenskej republiky neprináleží posudzovať dôvodnosť podozrenia zo spáchania stíhanej trestnej činnosti. Túto otázku sú oprávnené riešiť len príslušné justičné orgány štátu pôvodu.

Záverom nedá najvyššiemu súdu neuviesť, že v súlade s § 15 ods. 8 zákona o EZR prepustenie osoby z predbežnej väzby nevyklučuje jej opakované vzatie do väzby (či už predbežnej alebo vydávacej) za predpokladu, že budú na to splnené všetky potrebné zákonné podmienky.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustná sťažnosť.

V Bratislave 17. júla 2014

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová